

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

17 במאי 2011

582

י"ג באייר התשע"א

עמוד

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 17) (הבראת חברות), התשע"א-2011 630

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 17) (הבראת חברות), התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 24 בחוק החברות, התשנ"ט-1999' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 24(2), במקום "סעיף 350(א), (ט), (י), (יא) ו-(יב)" יבוא "סעיף 350".
2. תיקון סעיף 342 בסעיף 342 לחוק העיקרי, במקום "סעיף 350(א), (ט), (י), (יא) ו-(יב)" יבוא "סעיף 350".
3. תיקון סעיף 345יז בסעיף 345יז לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "לפי סעיף 350" יבוא "לפי פרק שלישי לחלק התשיעי".
4. הוספת כותרת סימן א' בפרק שלישי לחלק התשיעי בפרק שלישי לחלק התשיעי בחוק העיקרי, מתחת לכותרת "פרק שלישי: פשרה או הסדר" יבוא:

"סימן א': הוראות כלליות"
5. תיקון סעיף 350 בסעיף 350 לחוק העיקרי –
 - (1) במקום כותרת השוליים יבוא "פשרה או הסדר – הוראות כלליות";
 - (2) בסעיף קטן (א), במקום "אסיפה" יבוא "אסיפות" ובמקום "בדרך שיורה" יבוא "בהתאם להוראות סעיף קטן (א) ובדרך שיורה";
 - (3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"א) אסיפות הנושים או בעלי המניות ייערכו בנפרד לכל סוג של נושים או בעלי מניות (בפרק זה – אסיפות סוג); לעניין זה, "סוג" – קבוצת נושים או בעלי מניות, שלהם עניין משותף בנוגע להסדר או לפשרה, הניתן להבחנה מעניינם של שאר הנושים או בעלי המניות.
 - (2א) נושה או בעל מניה יעשה שימוש בזכות ההצבעה באסיפת סוג בתום לב ובדרך מקובלת לשם שמירה על זכויותיו, בשים לב לסוג שעמו הוא נמנה, ויימנע מניצול לרעה של כוחו";
 - (4) סעיפים קטנים (ב) עד (ח) – בטלים;

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיפים 1 עד 3 להצעת החוק מוצע להתאים סעיפים שונים בחוק לתיקון המוצע במסגרת ההצעה לפרק השלישי בחלק התשיעי לחוק. מוצע לפצל את הפרק השלישי לחלק התשיעי לחוק, שעניינו "פשרה או הסדר" לשלושה סימנים: הסימן הראשון, הכולל את סעיף 350 לחוק, בשינויים המוצעים בסעיף 5 להצעת החוק, הוא סימן כללי, הכולל את ההוראות המשותפות לכל סוגי הפשרה או ההסדר שבין חברה לבין נושיה או בעלי מניותיה, קרי הן פשרה או הסדר כאמור שמטרתם הבראת חברה והן פשרה או הסדר שמטרתם אחרת, כגון שינויים מבניים בחברה; הסימן השני, בנוסחו המוצע בסעיף 6 להצעת החוק, כולל את ההוראות החלות רק על פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה; והסימן השלישי,	<p>סעיפים
1 עד 3</p> <p>סעיפים
7 ו-4</p> | <p>תחום הבראת החברות התפתח מאוד בשנים האחרונות. ואולם על אף העיסוק הגובר בתחום, ההסדר הנורמטיבי שלו מבוסס על סעיף אחד בלבד – סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999' (להלן – החוק), ועל תקנות שהותקנו מכוחו – תקנות החברות (בקשה לפשרה או הסדר), התשס"ב-2002 (להלן – תקנות פשרה או הסדר).</p> <p>החוק המוצע נועד לתת מענה לכמה סוגיות בתחום הבראת החברות – הן סוגיות אשר כבר הוסדרו בפסיקה הענפה שהתפתחה במהלך השנים בתחום זה, ואשר נמצא שיש חשיבות לעגןן בחקיקה כדי להקנות ודאות והן סוגיות שטרם הוסדרו בפסיקה. יצוין כי לאחרונה החלה במשרד המשפטים עבודה לתיקון חקיקה מקיף בתחום חדלות הפירעון. הצורך בהסדרה כוללת של תחום הבראת החברות ייבחן במסגרת זו.</p> |
|--|--|---|

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התשע"א, עמ' 390.

- (5) בסעיף קטן (ט), במקום "אם באסיפה כאמור בסעיף קטן (א)" יבוא "אם בכל אסיפת סוג שבונוסה לפי סעיף קטן (א)";
- (6) בסעיף קטן (יא), ברישאה, במקום "לעניין סעיף זה" יבוא "בפרק זה";
- (7) בסעיף קטן (יב), במקום "סעיף זה" יבוא "פרק זה".

ד ב ר י ה ס ב ר

במשך תקופה שלא תעלה על תשעה חודשים, לא ניתן יהיה להמשיך או לפתוח בשום הליך נגד החברה, אלא ברשות בית המשפט ובתנאים שיקבע (בפרק זה – צו הקפאת הליכים).

(ג) צו הקפאת הליכים יכול שיינתן במעמד המבקש בלבד, אם שוכנע בית המשפט כי נסיבות העניין מצריכות זאת, ובלבד שהודעה על מתן צו הקפאת הליכים תפורסם ברבים ותימסר לכל מי שעשוי להיפגע ממנו, הכל כפי שיוורה בית המשפט.

(ד) מי שנפגע מצו הקפאת הליכים, שניתן במעמד המבקש בלבד, רשאי לפנות לבית המשפט שנתן אותו בבקשה לבטלו; בית המשפט ידון בבקשות לביטול אם הוגשו כאלה, במועד אחד שיקבע ובלבד שהדיון ייערך בתוך שלושים ימים מיום מתן הצו כאמור.

(ה) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בבקשת נושה לביטול צו הקפאת הליכים גם אם חלף המועד הקבוע בסעיף קטן (ד), אם שוכנע שמיום שניתן צו הקפאת הליכים חל שינוי משמעותי בנסיבות, העלול לגרום לפגיעה מהותית בזכויותיו של הנושה.

(1) ניתן צו הקפאת הליכים, יתיר בית המשפט –

(1) לבקשת נושה מובטח – לממש נכס המשועבד לו;

(2) לבקשת נושה שהוא בעל שעבוד צף – לגבשו;

(3) לבקשת נושה שהוא בעל שעבוד צף שגובש – לממש נכס אחד או יותר כאמור;

והכל אם נוכח כי לא הובטחה הגנה הולמת לזכויותיו של הנושה בנכס, או כי אין במימוש השעבוד או בגיבוש השעבוד הצף, כדי לפגוע באפשרות לגבש ולאשר את התכנית.

(י) התקופה שבה הוקפאו הליכים לפי סעיף זה לא תבוא במנין התקופות הקבועות לפי פקודת החברות ככל שהקפאת הליכים נוגעת להן, או במנין התקופות הקבועות לפי חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ח) בסעיפים קטנים (ב) עד (ז), "הליך" – לרבות הליך לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, אך למעט הליך שביצעו הושלם ערב מתן הצו אף אם טרם הועברו הכספים שנתקבלו בשלו.

שכותרתו מוצעת בסעיף 7 להצעת החוק, כולל את הוראות סעיף 351 לחוק, בנוסחו היום, ובו הוראות החלות על פשרה או הסדר שמטרתם שינוי מבנה או מיזוג.

סעיף 5 לחוק, שבו ייכלול, כפי שצוין לעיל, ההוראות הכלליות, קובע בסעיף

קטן (א), בנוסחו היום, שאם הוצעו פשרה או הסדר בין החברה לבין נושה או בעלי מניותיה, או בינה לבין סוג שבהם, רשאי בית המשפט להורות על כינוס אסיפות של אותם נושים או בעלי מניות. ואולם הסעיף אינו קובע כיצד יש לחלק את האסיפות האמורות. הפסיקה השלימה חלל זה, וקבעה כי על החלוקה להתבצע, ככלל, לפי מבחן האינטרסים – קרי האסיפות אמורות לשקף את קבוצות האינטרסים השונות בתוך קבוצות בעלי המניות או הנושים (ר' למשל ע"א 3225/99 ע"א 3254/99 שיכון עובדים בע"מ נ' טש"ת חברה קבלנית לבנין בע"מ, פ"ד נגג (5) 97, ו"ע"א 70/92 כלל תעשיות בע"מ נ' לאומי-פיא, חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ, פ"ד מזז (2) 329). מוצע לעגן את המבחן האמור בחקיקה, בסעיף קטן (א1) המוצע.

כמו כן מוצע להבהיר בסעיף קטן (א2) המוצע, כי על כל בעל מניה או נושה לעשות שימוש בזכות ההצבעה שלו באסיפת הסוג שעמה הוא נמנה בתום לב ובדרך מקובלת, בשים לב לאסיפת הסוג שעמה הוא נמנה, ולא לעשות שימוש לרעה בזכות ההצבעה שלו באסיפה.

בשל ההוראה שלפיה כינוס האסיפות מבוצע לפי קבוצות האינטרסים, מוצע להבהיר, בסעיף קטן (א) של סעיף 350 לחוק, כי בית המשפט יורה על כינוס אסיפות הסוג לפי האמור לעיל. כמו כן מוצע להבהיר, בסעיף קטן (ט) של הסעיף האמור, כי ההסכמה להסדר או לפשרה, הנדרשת לפי אותו סעיף קטן, ברוב הקבוע בו, באסיפה שבונוסה לפי סעיף קטן (א), נדרשת לגבי כל אחת מאסיפות הסוג. זהו הדין הנוהג הלכה למעשה, ומוצע לעגנו באופן מפורש בנוסח החוק.

בנוסף, מאחר שצו הקפאת הליכים ניתן לפי החוק הקיים רק אם הדבר נדרש לצורך הבראת החברה, מוצע להעביר את כל ההוראות העוסקות בצו הקפאת הליכים מסעיף 350 לחוק אל סימן ב' בפרק השלישי, שמוצע להוסיפו בסעיף 6 להצעת החוק, ואשר עוסק בפשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה. וזה נוסחם של סעיפים קטנים (ב) עד (ח) של סעיף 350 שמוצע להעבירם כאמור:

"(ב) בית המשפט שהוגשה לו בקשה לפשרה או להסדר כאמור בסעיף קטן (א) (בפרק זה – התכנית), רשאי, אם שוכנע כי יהיה בכך כדי לסייע לגיבושה או לאישורה של תכנית שמטרתה להבריאה את החברה, לתת צו ולפיו,

"סימן ב': פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה

הגדרות 350א. בסימן זה –

"בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות" – מי שמכר נכס לחברה והעביר לחברה את החזקה בנכס, לפני מתן צו הקפאת הליכים לגבייה, לפי חוזה הכולל תניית שימור בעלות, והבעלות בנכס הנמכר נותרה בידו בשל אותה תניה;

"בקשת הבראה" – בקשה לפי סעיף 350 לפשרה או להסדר שמטרתם הבראת החברה;

"הגנה הולמת" – שמירת ערך החוב המובטח בשעבוד, או הבטחת תשלום התמורה בעד נכס שחלה לגביו תניית שימור בעלות עד לסכום התמורה שהיה מתקבל בעד מכירת אותו נכס במועד מתן צו הקפאת ההליכים ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית;

"הוצאות הבראה" – הוצאות הכרוכות בהליכי הבראה;

"הליכי הבראה" – הליכים לפי סימן זה;

"הפרשי הצמדה וריבית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961²;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להגדיר "תניית שימור בעלות" כהוראה בחוזה למכירת נכס לחברה, שלפיה הבעלות בנכס הנמכר תועבר לידי החברה רק לאחר תשלום התמורה. מוצע להגדיר "בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות" כמי שמכר נכס לחברה, והעביר לחברה את החזקה בנכס לפני מתן צו הקפאת ההליכים, ואשר הבעלות נותרה בידו בשל אי-תשלום התמורה כאמור. יובהר כי מוצע להגביל את ההוראה לתניית שימור בעלות כאמור לעיל, שכן במקרים כאמור, ככלל, אותו מוכר מבקש לקבל את החזקה בנכס כדי להיפרע. בנסיבות אלה, כפי שיורחב בהמשך, יצירת דין דומה לבעלים כאמור לדין החל על נושה מובטח בהליכי הבראה תיצור איזון ראוי בין זכויותיו לבין המטרה להבריאת את החברה (ר' דברי הסבר לסעיפים 350ב, 350ג ו-350ד המוצעים).

להגדרה "הגנה הולמת" – סעיף 350(ו) לחוק, בנוסחו היום, קובע כי נושה מובטח מנוע מלממש את בטוחתו בהינתן צו הקפאת הליכים, אלא אם כן נוכח בית המשפט, כי לא הובטחה לו הגנה הולמת או כי אין במימוש כאמור כדי לפגוע באפשרות לגבש ולאשר את הפשרה או ההסדר. החוק המוצע מוסיף וקובע פעולות נוספות כגון שימוש בנכסים משועבדים של החברה וקבלת אשראי חדש, המתונות בהבטחת הגנה הולמת (ר' סעיפים 350 ו-350א המוצעים).

סעיף קטן (יב) של סעיף 350 לחוק ממייך את שר המשפטים לקבוע תקנות לביצוע הסעיף האמור. בשל הוצאתן של ההוראות העוסקות בפשרה או הסדר שמטרתן הבראת החברה מסעיף זה, מוצע להבהיר, כי סמכות התקנת התקנות היא לעניין ביצוע כל הפרק השלישי לחלק התשיעי בחוק, העוסק בפשרה או הסדר, ולא רק לסימן הכללי המוסדר בסעיף 350.

סעיף 6 כפי שצוין לעיל, מוצע להוסיף את סימן ב' לפרק השלישי, שירכז את ההוראות שיחולו על פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה.

לסעיף 350א המוצע

בסעיף המוצע מוגדרים המונחים הדרושים לצורכי הסימן.

להגדרות "בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות" ו"תניית שימור בעלות" – בהתאם להוראות סעיף 350 המוצע, מוצע להחיל את צו הקפאת ההליכים גם על העברת חזקה בנכס, הדרוש להפעלתה של החברה במהלך עסקיה הרגיל, אל הבעלים שלו מכוח תניית שימור בעלות. כמו כן מוצע לקבוע, בסעיף 350 המוצע, כי ניתן לעשות שימוש בנכסים כאמור, להשכירם או למכרם במהלך עסקיה הרגיל של החברה.

² ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

“חברה בהקפאת הליכים” – חברה שצו הקפאת הליכים חל לגביה;

“צו הקפאת הליכים” – צו שניתן לפי סעיף 3350;

“תניית שימור בעלות” – הוראה בחוזה למכירת נכס לחברה, שלפיה הבעלות בנכס הנמכר תועבר לחברה רק לאחר תשלום התמורה בעדו.

ד ב ר י ה ס ב ר

תהיה, כיצד יש לקבוע את ערך הנכס – האם ערך הנכס במכירה כפויה, במכירה רצונית או במסגרתו של עסק חי.

כמו כן מוצע להבהיר, כי חוב החברה לבעלים של נכס מכוח תניית שימור הבעלות, שלגביו יש לתת הגנה הולמת, הוא הסכום שהוסכם שישולם לבעלים כאמור כתנאי להעברת הבעלות, ובלבד שסכום זה אינו עולה על הסכום שאותו היה יכול לקבל באמצעות מכירתו של הנכס. לפי המוצע הקפאת ההליכים תמנע מבעלים כאמור לקבל חזקה בנכס ולקבל את התמורה שלא שולמה לו על ידי החברה מרוכש אחר. מכאן שההגנה שיש לתת לבעלים כאמור מוגבלת בסכום שאותו היה יכול לקבל באמצעות קבלת החזקה בנכס ומכירתו לגורם אחר. כפי שצוין לעיל, ככלל, בעלים מכוח תניית שימור הבעלות, שלגביה חל צו עיכוב ההליכים, מבקש לקבל את החזקה בנכס כדי לפרוע את חוב החברה כלפיו בשל אי-תשלום התמורה בעד הנכס. מכאן שאם תינתן למוכר בטוחה אחרת לתשלום אותו חוב הוא לא ייפגע כתוצאה ממניעת החזקה.

להגדרה “חברה בהקפאת הליכים” – מוצע להחיל את מרבית הוראות סימן ב’, קרי ההוראות לעניין פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה, רק על חברה שניתן צו הקפאת הליכים לגביה וכל עוד הצו עומד בתוקפו.

הוראות סימן ב’ המוצע מאונות בין האינטרס בהבראת חברה לבין אינטרסים של צדדים שלישיים. כך קובעות הוראות אלה הגבלות שונות על נושיה של החברה ועל המתקשרים עמה, וזאת כדי לנסות להבריאה. הגבלות אלה מוצדקות רק אם החברה נמצאת בקשיים ונדרש הליך של הבראה. מכאן שיש מקום להחילן רק אם בית המשפט אכן נוכח שיש צורך בהליך של הבראה, ואין מקום להחילן על בסיס הגשת הבקשה בלבד.

מאחר שבית המשפט רשאי לתת צו להקפאת הליכים רק אם שוכנע כי יהיה בכך כדי לסייע להבראת החברה, ניתן לראות בצו זה אישור של בית המשפט בנוגע לצורך בהבראה. אמנם אין הכרח לתת צו להקפאת הליכים בכל מקרה של הבראת חברה, ואולם במקרה שבו יש צורך בהחלת הוראות סימן ב’ המוצע (כגון ההוראות לעניין אשראי חדש, הוראות לעניין ספקים חיוניים או ההוראות לעניין חושים קיימים), כדי להבריאה את החברה, יידרש ככלל, צו הקפאת הליכים כתנאי להצלחת ההבראה.

מוצע להבהיר כי משמעות ההגנה ההולמת היא הבטחת שמירת ערך החוב המובטח או הבטחת תשלום התמורה בעד נכס שחלה לגביו תניית שימור בעלות. מדובר, ככלל, על מתן בטוחות שמהן יוכל הנושה המובטח או הבעלים כאמור להיפרע, עם תום הקפאת ההליכים, בסכום הערך שהיה מובטח לו באמצעות הבטחה או הנכס שחלה עליו תניית שימור הבעלות, לפי העניין.

עם זאת מאחר שהליכי ההבראה אינם פוגעים בהכרח בבטוחה או בנכס שחלה עליו תניית שימור בעלות ובחוב המובטח באמצעותם, מוצע להבהיר, כי בית המשפט רשאי לקבוע, כי די בנכס המשוועבד או בנכס שלגביו נקבעה תניית שימור בעלות, כולו או חלקו, כדי להקנות הגנה הולמת. למעשה, יש להקנות לנושה המובטח או לבעלים של הנכס מכוח תניית שימור הבעלות כלים נוספים לשמירת ערך החוב המובטח או ערך התמורה בעד הנכס, לפי העניין, אם בתום הקפאת ההליכים לא יהיה ניתן לפרוע את החוב המובטח או את התמורה כאמור באמצעות מימוש הנכס או מכירתו, לפי העניין.

יצוין כי ככלל, ככל שהנכס לא נמכר או משועבד במסגרת הליכי ההבראה, יכולות להיות שתי סיבות לפגיעה בערך החוב המובטח או בסיכויו גביית התמורה בגין נכס הכפוף לתניית שימור בעלות: הראשונה – ירידת ערך הנכס עקב השימוש בו בתקופת הקפאת ההליכים או עקב אי-מימושו במועד שבו היה הנושה זכאי לממשו לולא הוקפאו ההליכים. השנייה – עליית ערך החוב באמצעות צבירת ריבית והצמדה, כך שבתום הקפאת ההליכים הנכס לא יכסה את החוב.

דברים אלה נכונים גם לגבי נושה בעל שעבוד צף. הבטוחה של נושה זה במועד מתן צו הקפאת ההליכים משתרעת, ככלל, על פני כל נכסי החברה במועד ההקפאה. מכאן שערך הבטוחה שלו עלול לרדת אם ההפעלה תהיה גירעונית, כך שהערך של כל נכסי החברה יקטן ביחס לערך ערב ההקפאה.

מוצע להותיר לבית המשפט את שיקול הדעת לקבוע מהו ערך החוב המובטח. השאלה מהו אותו ערך חוב תלויה הן בערך החוב והן בערך הנכס, שכן ערך החוב המובטח הוא אותו חוב שלגביו יש בטוחה. על פי רוב עיקר השאלה

צו הקפאת הליכים 3350. (א) בסעיף זה, "הליך" – לרבות הליך לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967³, אך למעט הליך כאמור שביצועו הושלם ערב מתן צו הקפאת הליכים, אף אם טרם הועברו הכספים שנתקבלו בשלו, ולרבות העברת חזקה בנכס הדרוש להפעלת החברה במהלך העסקים הרגיל שלה, לידי הבעלים של הנכס מכוח תניית שימור בעלות.

(ב) הוגשה בקשת הבראה רשאי בית המשפט, אם שוכנע כי יהיה בכך כדי לסייע להבראת החברה, לתת צו ולפיו, במשך תקופה שלא תעלה על תשעה חודשים, לא יהיה ניתן להמשיך או לפתוח בשום הליך נגד החברה, אלא ברשות בית המשפט ובתנאים שיקבע; בית המשפט רשאי להאריך את התקופה האמורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, בכל פעם.

(ג) צו הקפאת הליכים לבקשת נושה או בעל מניה בחברה יינתן רק אם מתקיימת לגבי החברה עילה לפירוקה לפי סעיף 257(4) לפקודת החברות, והנושה או בעל המניה, לפי העניין, זכאי לפי הוראות הפקודה האמורה, להגיש בקשה לפירוק החברה בידי בית המשפט, באותה עילה.

(ד) צו הקפאת הליכים, למעט צו לבקשת נושה או בעל מניה כאמור בסעיף קטן (ג), יכול שיינתן במעמד המבקש בלבד, אם שוכנע בית המשפט כי נסיבות העניין מצריכות זאת, ובלבד שהודעה על מתן צו הקפאת הליכים תפורסם ברבים ותימסר למי שעשוי להיפגע ממנו, באופן שיקבע השר.

ד ב ר י ה ס ב ר

נותרת בידי הספק עד שיתמלא תנאי שנקבע בחוזה בין הצדדים. על פי הלכת קולומבו (ר' ע"א 455/89 קולומבו מאכל ומשקה בע"מ נ' בנק למסחר בע"מ, פ"ד מה(5) 490) תניית שימור בעלות, שאינה במסגרת עסקת קונסיגנציה "אמיתית", ומטרתה, למעשה, להבטיח את התשלום בעד הסחורה, נחשבה לעסקת משכון. לכן לספק ניתנה עדיפות על פני שאר הנושים של החברה בהקפאת הליכים רק אם המשכון נרשם כדיון. מאחר שחיי המסחר לא אפשרו לספקים לרשום משכון בכל פעם שמסרו סחורה לחברות, המשמעות היתה, על פי רוב, שנושים אלה נחשבו לנושים רגילים של החברה.

פסק הדין בעניין קידוחי הצפון (רעא 1690/00 מ. ש. קידוחי הצפון בע"מ ואח' נ' א. אבגל טכנולוגיה בע"מ (בפירוק זמני), פ"ד נו(4) 385) שינה את הלכת קולומבו. לפי פסק דין זה ספקים, שעל פי הלכת קולומבו היו נחשבים לנושים רגילים, נחשבים, בהתקיים התנאים הקבועים בפסק הדין, לבעלים של הנכס שלגביהם נקבעה תניית שימור בעלות וזכאים לקבל חזקה באותו נכס.

הקושי במצב הקיים הוא, שפעמים רבות הנכסים שלגביהם נקבעת תניית שימור בעלות הם נכסים הדרושים

לסעיף 3350 המוצע

הסעיף המוצע שעניינו "צו הקפאת הליכים" כולל את ההוראות הקיימות היום במסגרת סעיף 3350(ב) עד (ח) אשר עוסקות בצו הקפאת הליכים, בשינויים שיפורטו להלן. מאחר שצו הקפאת הליכים ניתן לפי הדין הקיים רק אם מוגשת בקשה לפי סעיף 350 לפשרה או להסדר שמטרתם הבראת החברה (להלן – בקשת הבראה), הועברו ההוראות העוסקות בצו זה לסימן ב' המוצע העוסק כאמור בפשרה או בהסדר שמטרתם הבראת החברה. עם זאת הצעת החוק כוללת כמה שינויים מהותיים בהוראות אלה, כמפורט להלן:

– בהתאם להגדרה "הליך" שבסעיף קטן (א) המוצע, מוצע להוסיף להליכים אשר מוקפאים בצו הקפאת הליכים גם העברת חזקה בנכס, הדרוש להפעלת החברה במהלך העסקים הרגיל שלה, לידי הבעלים של הנכס מכוח תניית שימור בעלות כהגדרתם המוצעת בסעיף 3350(ר') דברי הסבר להגדרות האמורות.

ספקים רבים מתקשרים עם חברות בהסכמים הכוללים תניית שימור בעלות, קרי הוראה הקובעת כי הבעלות

³ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

(ה) מי שנפגע מצו הקפאת הליכים שניתן במעמד המבקש בלבד, רשאי לפנות לבית המשפט, בתוך תקופה שיקבע השר, בבקשה לבטלו; בית המשפט ידון בבקשות לביטול במועד אחד שיקבע, ובלבד שהדיון ייערך בתוך 30 ימים מיום מתן הצו כאמור.

(ו) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בבקשה לביטול צו הקפאת הליכים גם אם חלף המועד הקבוע בסעיף קטן (ה), אם שוכנע כי מיום שניתן צו הקפאת ההליכים חל שינוי משמעותי בנסיבות, העלול לגרום לפגיעה מהותית בזכויותיו של מגיש הבקשה.

(ז) התקופה שבה הוקפאו הליכים לפי סעיף זה לא תבוא במניין התקופות הקבועות לפי פקודת החברות, ככל שהקפאת ההליכים נוגעת להן, או במניין התקופות הקבועות לפי חוק ההתיישנות, התשי"ח-1958⁴, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

יובהר כי ההוראה אינה מונעת מבעל התפקיד לעשות שימוש באפשרות שניתנה לחברה בהקפאת הליכים להחזיר את הסחורה לספק שנותר הבעלים, ככל שניתנה אפשרות כאמור, באמצעות תניית שימור הבעלות, ואינה שוללת את השימוש בזכות הבעלות של הספק במקרים שבהם תניית שימור הבעלות לא התנתה את העברת הבעלות בתשלום התמורה, אלא נועדה לשמר את הבעלות מסיבות אחרות.

– תיקון נוסף לעומת נוסח ההוראות בחוק הקיים, לעניין צו הקפאת ההליכים, נוגע לאפשרות הארכת תקופה לפי החוק הקיים התקופה המרבית של צו הקפאת ההליכים היא תשעה חודשים. אף על פי כן בכמה מקרים האריך בית המשפט את צו הקפאת ההליכים מעבר לתקופה האמורה (ר' למשל פש"ר (מחוזי ת"א) 1361/02 תבל תשדורת בינלאומית בע"מ נ' נושים שונים (לא פורסם) 2003). בשל הצורך בהארכת התקופה במקרים מסוימים, מוצע להקנות לבית המשפט סמכות מפורשת להאריך את התקופה. עם זאת, כדי לצמצם את הפגיעה בנושים כתוצאה מהארכת צו הקפאת ההליכים, מוצע לקבוע כי הארכה כאמור תהיה רק מטעמים מיוחדים שיירשמו. בנוסף מוצע לקבוע כי הארכה כאמור תתאפשר לתקופה של שלושה חודשים בכל פעם, זאת כדי להבטיח בדיקה עתית, כל שלושה חודשים, בדבר נחיצות הארכתה של התקופה.

– הבדל נוסף מנוסח ההוראות בחוק הקיים נוגע למתן צו הקפאת הליכים לפי בקשת נושה או בעל מניה בחברה. בהתאם לדיון הקיים בקשה לפרשה או להסדר יכול שתוגש בידי החברה, נושה, בעל מניה או מפרק החברה – אם החברה היא בפירוק. הגשת בקשה להסדר או לפרשה שמטרתם הבראת החברה טומנת בחובה הנחה בסיסית, כי לחברה דרוש הליך הבראה. כחלק מהותי מהליך זה יינתן, בדרך כלל, וככל שיוכח שהדבר נדרש לצורך הבראת החברה, צו הקפאת הליכים. עם נתינתו של צו הקפאת

לצורך הפעלתה השוטפת של החברה, ובכלל זה מלאי של החברה. אם יקבל ספק המלאי חזקה במלאי, החברה לא תוכל להמשיך לפעול ותסוכל האפשרות להבראתה. זאת בעוד שהאינטרס העיקרי של הספק במקרים שבהם תניית שימור מתנה את העברת הבעלות בתשלום התמורה בעד הנכס, אינו, ככלל, לקבל חזקה בנכס שסופק על ידו, אלא להבטיח את התשלום בגינו.

כאמור, אחת הסיבות לשימוש בתניית שימור הבעלות ולא בעסקת משכון היא שאין לספקים אפשרות מעשית לרשום משכון בכל פעם שבה הם מעבירים סחורה. ואולם אם היה ניתן, תאורטית, לרשום משכון כאמור, היה מעמדם של הספקים מעמד של נושים מובטחים ולא מעמד של בעלים. ההבחנה בין נושה מובטח לבין בעלים של נכס משמעותית בהליכי הבראה של חברה – בעוד שנושה מובטח מנוע מלממש את בטוחתו אם ניתן צו הקפאת הליכים (אלא אם כן הנכס אינו דרוש להבראת החברה או שלא ניתנה לו הגנה הולמת). בעלים של נכס זכאי לקבל חזקה בנכס שבבעלותו על אף צו ההקפאה.

לאור האמור לעיל, מוצע לקבוע כי בדומה לנושה מובטח, צו הקפאת הליכים ימנע מבעל נכס מכוח תניית שימור בעלות שנועדה להבטיח את קבלת התמורה בגין הנכס, לקבל חזקה בנכס, אם נכס זה דרוש לצורך הפעלתה השוטפת של החברה, ובלבד שניתנה לו הגנה הולמת כהגדרתה המוצעת בסעיף 3350 (ר' דברי הסבר להגדרה המוצעת) וכפי שיורחב בהמשך בדברי הסבר לסעיף 3350.

יצוין כי ההוראה אינה קובעת את עצם הבעלות בנכסים, אלא את תחולת צו הקפאת ההליכים על מי שעל פי הדיון הקיים נחשב לבעלים של הנכס. השאלה אם הנכסים נותרו בבעלות המוכר צריכה להיבחן על ידי בית המשפט בהתאם להלכות הקיימות.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 112.

- (1) לבקשת נושה מובטח – לממש נכס המשועבד לו;
- (2) לבקשת נושה שהוא בעל שעבוד צף – לגבשו;
- (3) לבקשת נושה שהוא בעל שעבוד צף שגובש – לממש נכס אחד או יותר ששעבודו גובש כאמור;
- (4) לבקשת בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות – לקבל חזקה בנכס, ובלבד שהיתה לו זכות כאמור אלמלא צו הקפאת ההליכים.

(ב) היתר כאמור בסעיף קטן (א) יינתן רק בהתקיים אחד מאלה:

דברי הסבר

מתן הגנה הולמת. לפיכך מוצע לקבוע כי בדומה לנושה המובטח, בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות יהיה רשאי לקבל חזקה בנכס, על אף צו הקפאת ההליכים, אם לא יהיה בנכס עצמו כדי להבטיח לו הגנה הולמת בתום הקפאת ההליכים ולא נקבעו דרכים אחרות להבטחת הגנה כאמור, או אם אין בקבלת החזקה כאמור כדי לפגוע באפשרות הבראת החברה.

הוראה זו מאזנת בין זכויותיו של בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות לבין האינטרס של החברה ונושה בהבראה, זאת כיוון שהיא מאפשרת את המשך השימוש בנכסים ובלבד שמובטחת זכותו של הבעלים לתשלום החוב בגין אותו נכס. למעשה ההוראה מקנה לספקים אלה מעמד של נושים מובטחים, על אף שבפועל, נוכח אילוץי חיי המסחה, הם לא יכלו לרשום את השעבוד על הסחורה כנדרש.

ההוראה האמורה מקנה פתרון מאוזן באותם מקרים שבהם הותרת הבעלות מותנית בתשלום החוב בגין הסחורה. אלה הם המקרים שיוצרים קושי בהקפאת הליכים.

– עוד מוצע להבהיר בסעיף המוצע, מהו החוב המובטח, שאיימתן הגנה הולמת לגביו, יאפשר לנושה מובטח לממש את בטוחתו על אף צו הקפאת ההליכים. כפי שצוין בדברי ההסבר להגדרת "הגנה הולמת" (ר' דברי הסבר לסעיף 350א המוצע) מוצע ככלל, להותיר לבית המשפט את שיקול הדעת לקבוע מהו ערך החוב המובטח שלגביו נבחנת ההגנה ההולמת. עם זאת מוצע לקבוע לעניין חריגים לצו הקפאת ההליכים בלבד, כי ככלל החוב המובטח, שלגביו זכאי הנושה המובטח להגנה, כאשר הוא מבקש לממש את הנכס המשועבד על אף צו הקפאת ההליכים, יהיה אותו סכום חוב שממנו היה יכול הנושה המובטח להיפרע באמצעות מכירה כפויה של בטוחתו, במועד שבו היה זכאי לממש את הנכס אלמלא צו הקפאת ההליכים. לסכום זה יש לצרף ריבית שמטרתה שמירת ערך הכסף ממועד זה ועד לתום הקפאת ההליכים. עם זאת מוצע

הליכים יחולו הוראות סימן ב' המוצע, שלהן השלכות מהותיות על אופן ניהולה של החברה ועל המתקשרים עמה, כגון מינוי בעל תפקיד, אימוץ חוזים קיימים וכו'. בשל ההשלכות על החברה כאמור מנתינתו של צו הקפאת הליכים מוצע לקבוע, כי צו כאמור לפי בקשת נושה או בעל מניה לא יינתן, אלא אם כן מתקיימת עילה לפירוק החברה בשל היותה חדלת פירעון, לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983 (להלן – פקודת החברות), ואם אותו נושה או בעל מניה זכאי להגיש בקשת פירוק בעילה זו לפי הפקודה. ככל שקמה לנושה או לבעל מניה זכות להגיש בקשה לפירוק החברה, אין מקום למנוע ממנו להגיש בקשה לסעד מתוך יותר מפירוק החברה, קרי צו הקפאת הליכים, כדי להבריאה. יש לציין שכיום ממילא מרבית הבקשות מוגשות על ידי החברה עצמה.

עוד מוצע לקבוע כי צו הקפאת ההליכים לבקשת נושה או בעל מניה כאמור לעיל לא יינתן במעמד המבקש בלבד, וזאת כדי לאפשר לחברה להציג את עמדתה בטרם יינתן צו כאמור לגביה.

לסעיף 350 המוצע

הסעיף המוצע כולל את ההוראות הקיימות היום במסגרת סעיף 350(1) לחוק אשר עוסקות בחריגים לצו הקפאת ההליכים, בשינויים כפי שיפורטו להלן. על פי סעיף 350(1) האמור בית המשפט רשאי, על אף צו הקפאת ההליכים, להתיר לנושה מובטח לממש את בטוחתו או להתיר לבעל שעבוד צף לגבשו. והכל אם נוכח שלא הובטחה לנושה המובטח הגנה הולמת או כי אין במימוש או בגיבוש כאמור כדי לפגוע באפשרות לגבש ולאשר פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה. מוצע להעביר הוראות אלה לסימן ב' המוצע, בשינויים אלה:

– כפי שצוין לעיל מוצע, בסעיף 350ב, להחיל את צו הקפאת ההליכים גם על העברת חזקה בנכס שחלה לגביו תניית שימור בעלות. כאמור, מוצע להגן על זכויותיו של בעלים של נכס מכוח תניית שימור בעלות בדומה לדרך שבה מוגנות זכויותיו של נושה מובטח, קרי באמצעות

(1) אין בנכס המשועבד או בנכס שלגביו חלה תניית שימור הבעלות, לפי העניין, כדי להבטיח הגנה הולמת לנושה המובטח או לבעלים של הנכס, ולא נקבעו דרכים אחרות להבטחת הגנה כאמור; לעניין פסקה זו, יחושב ערך החוב המובטח בשעבוד, שלגביו יבחן בית המשפט את קיומה של ההגנה ההולמת, כסכום שהיה מתקבל ממכירת הנכס המשועבד, בידי בית המשפט או לשכת הוצאה לפועל, במועד מתן צו הקפאת ההליכים או במועד שבו היה זכאי הנושה לממש את השעבוד אלמלא הצו האמור, לפי המאוחר מביניהם, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית, והכל אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת, מטעמים שיירשמו;

(2) אין במימוש השעבוד, בגיבוש השעבוד הצף או בקבלת החזקה, לפי העניין, כדי לפגוע באפשרות הבראת החברה.

350.ד.א (א) בית המשפט רשאי למנות לחברה בהקפאת הליכים בעל תפקיד ליישום הליכי ההבראה, כולם או חלקם (בסימן זה – בעל תפקיד), ורשאי הוא למנות נושא משרה בחברה לבעל תפקיד כאמור, ובלבד שלא ימנה נושא משרה לבעל תפקיד או יחליט שלא למנות בעל תפקיד, אלא אם כן שוכנע, לאחר שנתן לנושי החברה הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, כי יהיה בכך כדי לסייע להבראת החברה וכי אין בכך כדי לפגוע בנושים כאמור.

מינוי בעל תפקיד לחברה בהקפאת הליכים

ד ב ר י ה ס ב ר

בניגוד למשל לדין בארצות הברית שלפיו, ככלל, הניהול נותר בידי החברה. מאחר שנראה שהחלפת נושאי המשרה ואיבוד שליטתו של בעל השליטה בחברה כתוצאה מכך, הם חלק מהגורמים לכך שחברות דוחות את מועד הגשת בקשת ההבראה (דבר המקטין את סיכוייהן להבראה), ומאחר שחדלות פירעון של חברה אינה נובעת, בהכרח, מכישלון של נושאי המשרה בה, מוצע לקבוע מפורשות את סמכות בית המשפט למנות את נושאי המשרה בחברה לבעלי תפקיד.

עם זאת הותרת השליטה בידי בעלי השליטה בדרך של מינוי נושאי המשרה לבעלי תפקיד, עלולה להוביל לניצול לרעה של הקפאת ההליכים לצורך הברחת נכסים. לפיכך מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי למנות לחברה שניתן לגביה צו הקפאת הליכים, נושאי משרה לבעלי תפקיד, רק אם שוכנע, לאחר שנתן לנושים הזדמנות לטעון את טענותיהם בעניין זה, כי יהיה בכך כדי לסייע להבראתה של החברה וכי אין במינוי כדי לפגוע בנושי החברה.

מאחר שאותם חששות שעולים ממינוי של נושא משרה בחברה כאמור לבעל תפקיד, עולים גם אם לא ממונה בעל תפקיד כלל, מוצע לקבוע, כי בית המשפט יהיה רשאי שלא למנות בעל תפקיד לחברה שניתן לגביה צו

להשאיר לבית המשפט סמכות לקבוע ערך אחר בנסיבות מיוחדות שיירשמו. כך לדוגמה אם שוכנע בית המשפט כי בשל מצב חריג של שוק הנכסים מסוג הבטוחה של הנושה, נושה סביר לא היה מממש את בטוחתו מיידית, רשאי הוא להורות שערך המימוש הכפוי ייגור מממוש כאמור במועד מאוחר יותר.

לטעיף 350 המוצע

לטעיף קטן (א) המוצע

היום, כדבר שבשגרה, ממונה בעל תפקיד בבקשות לפשרה או להסדר שבמסגרתן ניתן צו הקפאת הליכים. זאת על אף שאין חובה כאמור לפי הדין הקיים. האפשרות למנות בעל תפקיד קבועה בתקנות פשרה או הסדר, מכוח ההסמכה הקבועה בסעיף 350(ב) לחוק. מוצע לעגן בחוק, באופן מפורש, הוראות לעניין מינוי בעל תפקיד בחברה שניתן לגביה צו הקפאת הליכים במסגרת פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה, זאת בעיקר כדי להבהיר את השיקולים הרלוונטיים במקרים שבהם ממונה נושא משרה לבעל תפקיד או במקרים שבהם לא ממונה כלל בעל תפקיד.

על אף שאין מניעה לכך לפי הדין הקיים, בתי המשפט לא נוהגים למנות נושאי משרה בחברה לבעלי תפקיד. זאת

(ב) בית המשפט יקבע את סמכויותיו וחובותיו של בעל תפקיד שמינה לפי סעיף קטן (א), ובכלל זה רשאי הוא לקבוע כי בעל תפקיד יהיה אחראי על ניהול החברה או פיקוח על ניהולה, על שמירת נכסיה ועל בדיקת תביעות חוב; לא קבע בית המשפט את סמכויותיו וחובותיו של בעל התפקיד, יהיו נתונות לבעל התפקיד הסמכויות הנתונות למפרק לפי פקודת החברות ויחולו עליו החובות החלות על מפרק כאמור, והכל בשינויים המחויבים ובשינויים הקבועים לפי פרק זה.

(ג) מינה בית המשפט נושא משרה בחברה לבעל תפקיד, רשאי הוא למנות בעל תפקיד נוסף לצורך פיקוח על פעולות נושא המשרה; מינה בית המשפט בעל תפקיד נוסף כאמור, יקבע את חלוקת הסמכויות בין בעלי התפקיד; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט למנות בעל תפקיד לצורך פיקוח כאמור או למנות כמה בעלי תפקיד, במקרים אחרים, אם הדבר נדרש בנסיבות העניין.

(ד) בית המשפט רשאי למנות לחברה בעל תפקיד לפי סעיף זה גם במסגרת צו הקפאת הליכים הניתן לגביה במעמד המבקש בלבד, כאמור בסעיף 350ב(ד), ורשאי הוא לקבוע כי המינוי כאמור יהיה מינוי זמני לתקופה שיקבע; מי שנפגע מהחלטה כאמור רשאי לפנות לבית המשפט, בתוך תקופה שיקבע השר, בבקשה לבטלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כאשר ממונה נושא משרה לבעל תפקיד, מוצע להבהיר כי בית המשפט רשאי למנות בעל תפקיד נוסף לצורך פיקוח על אופן ניהול החברה בידי נושא המשרה כאמור. עוד מוצע להבהיר כי אין בהוראה המוצעת כדי לגרוע מסמכות בית המשפט למנות כמה בעלי תפקידים, או למנות בעל תפקיד מפקח כאמור, גם במקרים אחרים. כך למשל מינוי בעל תפקיד מפקח כאמור אפשרי גם במקרה שבו החברה היא זו שמפעילה את סמכויות בעל התפקיד לפי הסימן המוצע, כאמור בסעיף קטן (ה) המוצע. אם מונו כמה בעלי תפקיד יקבע בית המשפט את חלוקת הסמכויות ביניהם.

לסעיף קטן (ד) המוצע

מאחר שיש חשיבות למינוי בעל תפקיד עם מתן צו הקפאת הליכים (שכן מאותו מועד הנושים לא יכולים לנקוט הליכים נגד החברה, ויש להבטיח, במידת האפשר, שהחברה לא תנצל זאת, בין השאר כדי להבריח את נכסיה), מוצע להבהיר כי בית המשפט רשאי למנות בעל תפקיד גם במסגרת צו הקפאת הליכים שניתן במעמד המבקש בלבד. כמו כן מוצע להבהיר כי במקרה כאמור יהיה בית המשפט רשאי למנות בעל תפקיד זמני.

הקפאת הליכים, בהתקיים אותם תנאים החלים על מינויו של נושא משרה לבעל תפקיד.

יובהר כי, כפי שצוין לעיל, אין מניעה כיום, לפי תקנות פשרה או הסדר, למנות בעל תפקיד בכל הליך של פשרה או הסדר. ההוראות המוצעות נועדו להבהיר, כי כאשר מדובר בפשרה או בהסדר שמטרתם הבראת החברה ואשר במסגרתם ניתן צו הקפאת הליכים, יידרשו שיקולים מיוחדים למינוי נושא משרה לבעל תפקיד או לאי-מינוי בעל תפקיד כלל.

לסעיף קטן (ב) המוצע

מוצע להותיר לבית המשפט שיקול דעת בקביעת סמכויות בעל התפקיד, כדי שיוכל להתאימן למקרה המסוים הנמצא לפניו. עם זאת מוצע לקבוע הוראה שיווית שלפיה אם לא קבע בית המשפט סמכויות כאמור, יהיו לבעל התפקיד כל הסמכויות הנתונות למפרק של חברה לפי פקודת החברות, ובין השאר הסמכות לנהל את החברה באופן הדרוש להבראתה.

לסעיף קטן (ג) המוצע

כדי להקטין את החשש מניצול לרעה של ההליך או מהמשך ניהול כושל של החברה במסגרת הליכי ההבראה,

(ה) לא מונה לחברה בהקפאת הליכים בעל תפקיד, לפי הוראות סעיף זה, יחולו על החברה הוראות סימן זה החלות על בעל תפקיד.

350. (א) בעל תפקיד רשאי לעשות שימוש בנכס של החברה בהקפאת הליכים שהוא נכס משועבד או נכס שחלה לגביו תניית שימור בעלות, להשכירו או למכרו, ובכלל זה להשכירו או למכרו כשהוא נקי מכל שעבוד או זכות אחרת של הנושה או הבעלים בנכס, במהלך העסקים הרגיל של החברה, אלא אם כן הוכח לבית המשפט כי מתקיים אחד מאלה:

שימוש בנכסים משועבדים ובנכסים שחלה לגביהם תניית שימור בעלות, השכרתם, מכירתם או שיעבודם.

(1) השימוש, ההשכרה או המכירה כאמור אינם נדרשים לצורך הבראת החברה;

(2) לאחר השימוש, ההשכרה או המכירה כאמור לא יהיה בנכס כדי להבטיח הגנה הולמת לנושה המובטח או לבעלים של הנכס מכוח תניית שימור הבעלות, לפי העניין, ולא נקבעו דרכים אחרות להבטחת הגנה כאמור.

(ב) בעל תפקיד רשאי לעשות שימוש בנכס של החברה בהקפאת הליכים שהוא נכס משועבד, להשכירו או למכרו, ובכלל זה להשכירו, לשעבדו או למכרו כשהוא נקי מכל שעבוד או זכות אחרת של הנושה בנכס, אף שלא במהלך העסקים הרגיל של החברה, ובלבד שקיבל אישור לכך מאת בית המשפט; בית המשפט לא ייתן אישור לפי סעיף קטן זה אלא אם כן השימוש, ההשכרה או המכירה כאמור חיוניים לצורך הבראת החברה ומתקיים אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

שהפעולה בנכס המשועבד אינה נדרשת להבראת החברה. מובן כי בית המשפט רשאי גם להתנות את ביצוע הפעולה במתן הגנה הולמת כפי שיקבע. דברים אלה נכונים גם לגבי נכסים שנקבע שאינם בבעלות החברה בשל תניית שימור בעלות. כך לדוגמה, כפי שצוין לעיל, פעמים רבות נכסים אלה הם חלק ממלאי החברה. לכן לצורך הבראת החברה חשוב לאפשר לבעל התפקיד למכור את הנכסים במהלך העסקים הרגיל.

לסעיף קטן (ב) המוצע

על פי הסעיף הקטן המוצע, יהיה רשאי בעל התפקיד לעשות שימוש בנכסים משועבדים, להשכירם, לשעבדם או למכרם, אף שלא במהלך העסקים הרגיל של החברה, ואולם לשם כך נדרש אישור בית המשפט מראש. בית המשפט לא יתיר פעולה כאמור בנכסים המשועבדים אלא אם כן השימוש חיוני לצורך הבראת החברה ואם הובטחה לנושה המובטח הגנה הולמת כהגדרתה בסעיף 350א המוצע.

לסעיף קטן (ה) המוצע

מוצע לקבוע כי אם לא מונה בעל תפקיד לפי הוראות הסעיף המוצע, יחולו על החברה הוראות סימן ב' המוצע, החלות על בעל תפקיד.

לסעיף 350 המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

המשך הפעלתה של החברה במהלך העסקים הרגיל, בתקופת הליכי ההבראה, מחייב לרוב שימוש בנכסים המשועבדים של החברה, כגון מכונות שעליהן מוטל שעבוד קבוע. כמו כן דורשת הפעלה כאמור מכירה או השכרה של נכסים משועבדים, כגון מלאי. לפיכך מוצע לקבוע כי ניתן לעשות שימוש בנכסים משועבדים, למכרם או להשכירם במהלך העסקים הרגיל של החברה, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת. נושה מובטח, שסבור ששימוש, השכרה או מכירה כאמור עלולים לפגוע בו, רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה למנעם, ובית המשפט יורה כאמור אם נוכח שלא ניתנה לנושה המובטח הגנה הולמת או

- (1) הנושה המובטח הסכים לשימוש, להשכרה או למכירה כאמור;
- (2) בנכס המשועבד, יהיה, גם לאחר השימוש, ההשכרה או המכירה כאמור, כדי להבטיח הגנה הולמת לנושה המובטח, או נקבעו דרכים אחרות להבטחת הגנה כאמור.

הספקת מצרכים או 1350. (א) בסעיף זה – שירותים חיוניים

“ספק חיוני” – מי שסיפק לחברה בהקפאת הליכים שירות או מצרך חיוני ערב הגשת בקשת ההבראה, וכן מי שסיפק לחברה שירות או מצרך כאמור בסמוך לפני המועד האמור גם אם הפסיק לספקו, ובלבד שלא ניתן להחליף את הספק האמור באופן מיידי בספק אחר;

“שירות או מצרך חיוני” – שירותי חשמל, מים, או כל שירות תשתית אחר שיקבע השר, וכן שירות או מצרך אחרים הדרושים להמשך הפעלתה של החברה.

(ב) בית המשפט רשאי להורות לספק חיוני להמשיך ולספק לחברה בהקפאת הליכים שירות או מצרך חיוני, לתקופה של עד 60 ימים מיום מתן צו הקפאת ההליכים, בתמורה ובתנאי התשלום שהיו נהוגים בין הצדדים או כפי שיוורה בית המשפט, ובלבד שהתמורה כאמור לא תכלול תמורה בעד שירות או מצרך שסופקו בטרם הגשת בקשת ההבראה, והכל אם שוכנע בית המשפט כי הדבר נדרש להבראת החברה וכי התמורה תשולם בהתאם לתנאי התשלום כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 1350 המוצע

מאחר שאי-הספקתם של מוצרים חיוניים יכולה להביא לקריסתה המיידית של החברה, מוצע לקבוע כי בית המשפט רשאי להורות לספק חיוני להמשיך ולספק את המוצר כאמור גם במסגרת מתן צו הקפאת ההליכים, ובמעמד המבקש בלבד. מובן כי ספק כאמור רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לבטל את ההחלטה.

בשל הצורך לאזן בין האינטרסים השונים, כפיית המשך הספקת המוצר מוגבלת ל-60 ימים, ואולם בית המשפט רשאי להאריך את התקופה, אם שוכנע כי המשך הספקת המוצר חיוני להבראת החברה, כי אין אפשרות להחליף את הספק בלי לפגוע בהבראת החברה וכי התמורה בעד הספקת המוצרים תשולם כסדרה.

מעמדם של התשלומים בעד הספקת המוצר לפי הסעיף המוצע בתקופת ההקפאה הוא של הוצאות הבראה (ר' לעניין זה סעיף 1350 המוצע, הקובע כי לעניין תחולת הוראות פקודת החברות על הליכי הבראה, יחולו על הוצאות ההבראה ההוצאות החלות על הוצאות פירוק, בשניונים המחויבים). כלומר התשלומים בעד הספקת המוצר ישולמו לפני תשלום חובות העבר לנושי החברה. בית המשפט יהיה רשאי לקבוע דרכים להבטחת התשלום כאמור, לרבות מתן ערובה.

המשך הספקתו של מצרך או שירות (להלן יחד – מוצר), שהוא מוצר החיוני להמשך הפעלתה של החברה, הוא תנאי בסיסי להבראתה. בהגדרה “ספק חיוני” נכללים הן בעלי זיכיונות מהמדינה או מונופולים טבעיים, אשר המוצרים שהם מספקים חיוניים לכל חברה, קרי ספקים של חשמל או מים והן ספקים כאמור של מוצרים חיוניים נוספים, כפי שייקבע בתקנות. כמו כן נכללים בהגדרה כאמור ספקים של מוצרים החיוניים להמשך הפעלתה של אותה חברה, ובלבד שלא ניתן להחליפם באופן מיידי בספקים אחרים. דוגמה לספק חיוני מהסוג השני היא ספק של רכיב במוצר שמייצרת החברה, אשר יוצר בידי הספק לבקשתה של החברה ובהתאם לדרישותיה, כך שלא קיים מוצר חלופי בשוק, ויידרש זמן לצורך ייצור המוצר בידי ספק אחר והספקתו לחברה.

ספקים של מוצרים כאמור עלולים לנצל את מעמדם ולהתנות את המשך ההספקה בתנאים שונים, ובמיוחד בתשלום חובות העבר. לפיכך מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי להורות לספק של מוצר חיוני להמשיך ולספק את המוצר, ובלבד ששוכנע כי תשולם לו התמורה בגין הספקת המוצר בתקופת הקפאת הליכים.

(ג) בית המשפט רשאי להורות כאמור בסעיף קטן (ב) גם במסגרת צו הקפאת הליכים הניתן לגבי החברה במעמד המבקש בלבד, כאמור בסעיף 350ב(ד); מי שנפגע מהחלטה כאמור רשאי לפנות לבית המשפט, בתוך תקופה שיקבע השר, בבקשה לבטלה.

(ד) בית המשפט רשאי להאריך מעת לעת את התקופה הקבועה בסעיף קטן (ב), ובלבד ששוכנע כי מתקיימים כל אלה:

(1) המשך הספקת השירות או המצרך חיוני לשם הבראת החברה;

(2) אין אפשרות להחליף את הספק בלי לפגוע בהבראת החברה;

(3) התמורה בעד המשך הספקת השירות או המצרך תשולם בהתאם לתנאי התשלום האמורים בסעיף קטן (ב).

(ה) התמורה בעד שירות או מצרך שסופקו לפי סעיף זה דינה כדין הוצאות הבראה.

(ו) בית המשפט רשאי לקבוע דרכים להבטחת תשלום התמורה בתנאים האמורים בסעיף קטן (ב), ובכלל זה מתן ערובה.

חוזים קיימים 1350. (א) בסעיף זה –

“חווה קיים” – חווה שחברה בהקפאת הליכים היא צד לו, שמועד כריתתו קדם למועד הגשת בקשת ההבראה ואשר ביצעו טרם הושלם בידי שני הצדדים במועד הגשת הבקשה כאמור, למעט חווה עבודה, חווה למתן שירות אישי או חווה למתן אשראי לחברה, ובלבד שהחווה לא בוטל כדין עד למועד הגשת הבקשה כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

המשמעותי בסעיף המוצע אינו בסמכות לוותר על חווה, אלא בסמכות לאמצו, קרי – לכפות את המשך קיומו של חווה, מקום שבו הצד השני זכאי לבטלו.

מתן הסמכות לאמץ חווה, גם אם הופר קודם לכן בידי החברה, חשוב להבראת החברה, שכן הוא מאפשר את המשך הפעלתה. ואולם סמכות זו שוללת מהצד השני לחווה את זכותו לפי דיני החוזים לבטל את החווה בינו לבין החברה בהתקיים עילת ביטול בשל הפרה הקבועה בדיון. כדי לאזן בין האינטרסים השונים קובע הסעיף המוצע הוראות שמטרתן להבטיח, במידת האפשר, כי אימוץ החווה בידי בעל התפקיד, בניגוד לרצונו של הצד השני לחווה, אשר היה זכאי לבטלו לולא הוראות סעיף זה, תתאפשר רק אם הצד השני לא ייפגע כתוצאה מאימוץ החווה (פרט לעצם שלילת זכותו לבטל את החווה), כפי שיוסבר להלן (ר' למשל דברי הסבר לסעיפים קטנים (ז) ו-(ט) המוצעים).

לסעיף 1350 המוצע

לסעיפים קטנים (א) ו-(ב) המוצעים

סעיף 1350 המוצע מקנה לבעל תפקיד בחברה שניתן לגביה צו הקפאת הליכים סמכות “לאמץ” חווה קיים או “לוותר עליו”. “חווה קיים” הוא חווה שהחברה צד לו, ובלבד שמועד כריתתו קדם למועד הגשת בקשת ההבראה, ואשר ביצעו טרם הושלם בידי שני הצדדים במועד הגשת הבקשה. מוצע להוציא מההגדרה חווה עבודה או חווה למתן שירות אישי, מאחר שאי אפשר לאכוף את ביצועם. כמו כן מוצע להוציא מההגדרה חווה למתן אשראי שטרם ניתן, שכן המשמעות היא למעשה, כפיית מתן אשראי חודש לחברה.

כבר כיום קובע הדין החל בפירוק חברות, כי מפרק רשאי לוותר על נכס מכביד, ובכלל זה על חווה בלא רווח (ר' סעיפים 360 עד 365 לפקודת החברות). מכאן שהחידוש

”עילת חדלות פירעון” – הוראה בחוזה קיים המקנה זכות ביטול או הקובעת כי החוזה מתבטל, בשל קשיים כלכליים של החברה, בשל מתן צו הקפאת הליכים נגדה או בשל הגשת בקשת הבראה או בקשה לצו כאמור.

(ב) בעל תפקיד רשאי, ככל שהדבר דרוש לשם הבראת החברה בהקפאת הליכים, ובאישור בית המשפט, להחליט על המשך קיומו של חוזה קיים בידי החברה ובידי הצד השני לו, אף אם הופר בידי החברה לפני מתן אישור בית המשפט כאמור (בסעיף זה – אימוץ), או להחליט על הפסקת קיומו של חוזה קיים, בידי הצדדים כאמור (בסעיף זה – ויתור), ובלבד שבית המשפט נתן לצד לחוזה שאינו החברה בהקפאת הליכים (בסעיף זה – הצד השני לחוזה) ולכל אדם אחר הקשור לחוזה כאמור, הזדמנות להשמיע את טענותיו לעניין זה.

(ג) בעל תפקיד יגיש לבית המשפט בקשה לאישור אימוץ או ויתור לפי סעיף קטן (ב) (בסעיף זה – בקשה לאישור), בתוך 30 ימים ממועד מתן צו הקפאת ההליכים, ורשאי בית המשפט להאריך את התקופה האמורה אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ד) לא הגיש בעל התפקיד בקשה לאישור, לגבי חוזה קיים מסוים, עד תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ג), רשאי הצד השני לחוזה לבקש מבעל התפקיד להגיש לבית המשפט בקשה כאמור; הגיש הצד השני לחוזה לבעל התפקיד בקשה לפי סעיף קטן זה, יגיש בעל התפקיד לבית המשפט בקשה לאישור לגבי אותו חוזה קיים, בתוך 30 ימים מיום קבלת הבקשה מאת הצד השני לחוזה או במועד אחר שיקבע בית המשפט.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע לקבוע כי במקרה שבו לא הוגשה בקשת אישור על ידי בעל התפקיד בתקופה הראשונה, לגבי חוזה קיים מסוים, רשאי הצד השני לחוזה לבקש מבעל התפקיד להגיש לבית המשפט בקשת אישור. במקרה שבו הגיש הצד השני בקשה כאמור, יגיש בעל התפקיד את בקשת האישור לבית המשפט בתוך 30 ימים מיום קבלת בקשת הצד השני, או במועד אחר שיקבע בית המשפט אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

בנוסף, אם התקיימו נסיבות מיוחדות, שבהן קיימת דחיפות מיוחדת לקבלת החלטה על אימוץ חוזה קיים מסוים או ויתור עליו בטרם חלפה התקופה הראשונה, רשאי בית המשפט להורות לבעל התפקיד להגיש בקשת אישור בתוך תקופה קצרה יותר שיקבע.

מוצע כי בעל התפקיד יידרש לקבל אישור מבית המשפט לצורך אימוצו של חוזה קיים או לצורך ויתור עליו. אישור כאמור יינתן רק לאחר שבית המשפט נתן לצד השני לחוזה ולכל גורם אחר הקשור לחוזה זה, כגון מי שנהנה ממנו, הזדמנות לטעון את טענותיו.

לסעיפים קטנים (ג), (ד) ו-(ה) המוצעים

כדי לצמצם את הפגיעה בצד השני לחוזה מוצע לקבוע כי על בעל התפקיד להגיש בקשה לבית המשפט לאישור אימוץ חוזה קיים או ויתור עליו (להלן – בקשת אישור), בתוך 30 ימים מיום מתן צו הקפאת ההליכים. עם זאת מוצע להקנות לבית המשפט סמכות להאריך את התקופה האמורה, אם הדבר דרוש בנסיבות אותו מקרה (להלן יחד – התקופה הראשונה).

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), התקיימו נסיבות מיוחדות, לגבי חוזה קיים מסוים, המצדיקות מתן החלטה על אימוץ החוזה או ויתור עליו, בטרם חלפה התקופה האמורה בסעיף קטן (ג), רשאי בית המשפט, לבקשת הצד השני לחוזה, להורות לבעל התפקיד להגיש לבית המשפט בקשה לאישור לגבי אותו חוזה, בתוך תקופה קצרה יותר שיקבע.

(ו) לא הגיש בעל התפקיד לבית המשפט בקשה לאישור על פי בקשת הצד השני לחוזה לפי סעיף קטן (ד) או על פי הוראת בית המשפט לפי סעיף קטן (ה), יראו את החוזה כאילו אומץ בתום התקופה להגשת בקשת האישור לפי סעיף קטן (ד) או (ה), לפי העניין.

(ז) בית המשפט לא יאשר את אימוצו של חוזה קיים, שקיימת לצד השני לחוזה זכות לבטלו בשל הפרתו בידי החברה, למעט בשל עילת חדלות פירעון, בלא הסכמת הצד השני לחוזה, אלא אם כן שוכנע כי החברה תקיים את חיוביה לפי החוזה ממועד האימוץ ואילך, ורשאי הוא לקבוע דרכים להבטחת קיום החיובים כאמור, ובכלל זה מתן ערובה.

(ח) בית המשפט רשאי להתנות את אימוץ החוזה הקיים או את הוויתור עליו בתנאים.

(ט) אומץ חוזה קיים לפי סעיף זה, יהיה דין התמורה בעד חיוב שביצע הצד השני לחוזה לאחר האימוץ כאמור, כדין הוצאות הבראה.

ד ב ר י ה ס ב ר

נובעת מעילת חדלות פירעון, כהגדרתה בסעיף קטן (א) המוצע, כלומר במקרה שבו קיימת לצד השני זכות לביטול החוזה בשל הפרתו בידי החברה הנובעת מעצם מצבה הכלכלי או מכניסתה להליכי הבראה, כפי שיורחב בהמשך (ר' דברי הסבר לסעיף קטן (יב)(1) המוצע).

לסעיף קטן (ח) המוצע

מוצע להבהיר כי בית המשפט רשאי להתנות את אימוץ החוזה או את הוויתור עליו בתנאים.

לסעיף קטן (ט) המוצע

מוצע לקבוע כי אם אומץ חוזה קיים, יהיו התחייבויות החברה לתשלום בעד חיובים שיבוצעו בידי הצד השני לחוזה לאחר מועד האימוץ, במעמד של הוצאות הבראה. המשמעות היא שהצד השני לחוזה לא מרע את מצבו בשל אימוץ החוזה. אמנם הוא לא יזכה למלוא התשלום בגין חובות העבר שלו, כפי שיפורט בהמשך, ואולם לכך הוא לא היה זכאי גם אם היה מבטל את החוזה לפני צו הקפאת ההליכים או אם בעל התפקיד היה בוחר לוותר על החוזה.

לסעיף קטן (ו) המוצע

מוצע לקבוע כי אם בעל התפקיד נדרש להגיש בקשת אישור בידי הצד השני לחוזה, לפי סעיף קטן (ד), או בידי בית המשפט, לפי סעיף קטן (ה), ולא עשה כן בתוך התקופה הקבועה באותם סעיפים, יראו את החוזה כאילו אומץ בתום אותה תקופה. ואולם כפי שיפורט בהמשך, להבדיל ממקרה של אימוץ חוזה באישור בית המשפט, לא תישלל מהצד השני לחוזה זכותו, ככל שקיימת, לבטל את החוזה בשל הפרות שבוצעו בידי החברה לפני האימוץ כאמור (ר' סעיף קטן (יב)(2) המוצע).

לסעיף קטן (ז) המוצע

כפי שצוין לעיל, החידוש בסעיף 1350 המוצע הוא בעיקר באפשרות לכפות את המשך ביצועו של חוזה קיים, על אף קיומה של זכות ביטול לצד השני לחוזה. כדי שלא לפגוע בצד השני לחוזה מוצע לקבוע, כי בית המשפט לא יאשר אימוץ של חוזה קיים, שלצד השני קמה זכות לביטולו בשל הפרתו בידי החברה שבוצעה עד למועד ההחלטה כאמור, בלא הסכמת הצד השני לחוזה, אלא אם כן שוכנע כי החברה תקיים את התחייבויותיה לפי החוזה ממועד האימוץ ואילך. הוראה זו לא תחול אם זכות הביטול

(י) (1) אישר בית המשפט ויתור על חוזה קיים לפי הוראות סעיף קטן (ב), יחדלו כל הזכויות והחבויות של החברה לפי החוזה הקיים, ואולם לא יהיה בויתור כדי לפגוע בזכויותיו ובחבויותיו של אדם אחר אלא במידה הנחוצה לשחרר מחבות את החברה ונכסיה.

(2) הנפגע מחמת ויתור על חוזה קיים יראו אותו כנושה של החברה כדי סכום הפגיעה, והסכום האמור ייחשב לחוב בר-תביעה בהליכי הבראה.

(יא) (1) הנפגע בשל הפרת חוזה קיים בידי החברה שנעשתה לפני אימוץ החוזה או ויתור עליו לפי סעיף זה, יראו אותו כנושה של החברה כדי סכום הפגיעה, והסכום האמור ייחשב לחוב בר-תביעה בהליכי הבראה.

(2) על אף האמור בפסקה (1), נפגע הצד השני לחוזה בשל אי-תשלום תמורה כמפורט להלן, יהיה דין סכום הפגיעה כדין הוצאות הבראה:

(א) תמורה לצד השני לחוזה בעד חיוב שקיים אותו צד לאחר הגשת בקשת ההבראה, בהסכמת בעל התפקיד;

ד ב ר י ה ס ב ר

חיובים שיבוצעו לאחר מועד זה תהיה במעמד של הוצאות הבראה כמפורט בדברי ההסבר לסעיף קטן (ט) המוצע.

להוראה זו שני חריגים, שבהתקיימם יוכל הנפגע לתבוע את נזקו במעמד של הוצאות הבראה:

1. הפרת החוזה נובעת מאי-תשלום בעד חיוב שביצע הצד השני לחוזה לאחר הגשת בקשת ההבראה, בהסכמת בעל התפקיד. במקרה שבו בעל התפקיד נתן את הסכמתו לביצוע החיוב, גם אם הביצוע נעשה לפני מועד אימוץ החוזה או הויתור עליו, אין זה צודק שלא תשלום התמורה בעד אותו חיוב. במקרה זה, שבו בעל התפקיד נתן את הסכמתו לביצוע החיוב, יש להניח כי הביצוע כאמור הוא לטובת הבראת החברה.

2. הפרת חוזה שאומץ באישור בית המשפט שהתבצעה בטרם הגשת בקשת ההבראה בהתקיים התנאים שיפורטו להלן. כפי שצוין לעיל, ההוראות לעניין אימוץ חוזה מאזנות בין זכויות הצדדים לחוזה, וכופות את המשך ביצועו מקום שהצד השני לחוזה אינו נפגע מכך. ככלל, לא נגרמת פגיעה לצד השני לחוזה כתוצאה מכך שנוקים בגין הפרות שבוצעו לפני הגשת בקשת ההבראה נחשבים לחובות בני תביעה בהבראה, ובלבד שיובטח ביצועם של חיובים עתידיים. עם זאת יכולים להיות מקרים, שבהם אימוץ החוזה מרע את מצבו של הצד השני לחוזה, אף אם התשלום בגין תקופת ההקפאה מובטח. פגיעה כאמור יכולה להיגרם באותם מקרים שבהם לא ניתן להפריד בין החיובים לפני ההבראה ולאחריה. כך לדוגמה, אם מדובר

לסעיף קטן (י) המוצע

בדומה להוראות החלות על ויתור על נכס מכביד לפי פקודת החברות (ר' סעיף 361 לפקודה האמורה), מוצע להבהיר כי משמעות הויתור היא שכל הזכויות והחבויות של החברה לפי החוזה מבוטלות, וכי לא יהיה בכך כדי לפגוע בזכויותיו של אדם אחר, אלא במידה הדרושה לשחרור החברה מחבויותיה כאמור. עוד מוצע להבהיר, בדומה להוראות החלות על נכס מכביד לפי סעיף 365 לפקודת החברות, כי יראו את הנפגע מחמת ויתור כאמור כנושה של החברה בגובה סכום הפגיעה, וכי הוא יוכל לתבוע סכום זה כחוב בר-תביעה בהליכי הבראה (ר' לעניין זה סעיף 350 המוצע, הקובע כי לעניין תחולת הוראות פקודת החברות על הליכי הבראה, יחולו על חוב בר-תביעה בהליכי הבראה ההוראות החלות על חוב בר-תביעה בפירוק, בשינויים המחויבים).

לסעיף קטן (יא) המוצע

מוצע לקבוע כי בדומה לנפגע מויתור על נכס מכביד, גם נפגע מהפרת החוזה בידי החברה עד למועד האימוץ או הויתור, ייחשב נושה של החברה ויהיה זכאי לתבוע את נזקו כחוב עבר. סעיף זה מבהיר את החשיבות בבקשתו של הצד השני לחוזה מבעל התפקיד להגיש בקשת אישור לבית המשפט, אם זו לא הוגשה על ידו בתקופה הראשונה. כאמור, לפי הוראות סעיף קטן (ו) המוצע, רק אם בעל התפקיד לא יגיש בקשת אישור על אף בקשת הצד השני לחוזה, יראו את החוזה כאילו אומץ, ורק התמורה בעד

(ב) תמורה לצד השני לחוזה, בחוזה קיים שאימוצו אושר בידי בית המשפט לפי סעיף קטן (ב). בעד חיוב שביצע אותו צד לפני הגשת בקשת ההבראה, ובלבד שבית המשפט שוכנע כי מתקיימים שניים אלה:

- (1) הפרדת החיוב שבוצע טרם הגשת הבקשה, מהחיוב שבוצע לאחריה, אינה סבירה ואינה צודקת בנסיבות העניין;
- (2) הצד השני לחוזה קיים את חלקו בחוזה בתקופת הליכי ההבראה של החברה.

(יב) (1) חוזה קיים לא יבוטל בידי הצד השני לחוזה ולא יתבטל, בשל עילת חדלות פירעון.

(2) חוזה קיים לא יבוטל בידי הצד השני לחוזה בשל הפרת החוזה בידי החברה, לרבות הפרה יסודית, שנעשתה לפני אימוץ החוזה או ויתור עליו לפי סעיף זה, אלא בהסכמת בעל התפקיד או באישור בית המשפט בתנאים שיקבע, וזאת עד למועד אימוץ החוזה או ויתור עליו לפי סעיף זה, ואם אומץ באישור בית המשפט לפי סעיף קטן (ב) – גם לאחר האימוץ כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

גם אם לא נפתחו הליכי הבראה לגביה. זאת גם אם לצד השני לחוזה לא נגרם כל נזק כתוצאה מהמשך ביצועו של החוזה בתקופת הקפאת ההליכים. מתן תוקף להוראות אלה ימנע את הבראתה של החברה. לפיכך מוצע לקבוע כי חוזה קיים לא יבוטל ולא יתבטל בשל עילה כאמור. יובהר שאין הכוונה שהחוזה ימשיך להיות בתוקף מעבר למועד הסיום שנקבע בו, ככל שנקבע, אלא שהוא לא יבוטל או יתבטל לפני מועד סיומו כאמור רק בשל מצבה הכלכלי של החברה או בשל פתיחת הליכי הבראה לגביה.

כמו כן מוצע לקבוע כי לצד השני לחוזה לא תהיה זכות לבטלו בשל הפרה בידי החברה שבוצעה עד למועד אימוץ החוזה או ויתור עליו לפי הסעיף המוצע, אלא בהסכמת בעל התפקיד או באישור בית המשפט בתנאים שיקבע. הוראה זו תחול עד למועד אימוץ החוזה או ויתור עליו, ואם האימוץ נעשה באישור בית משפט לפי סעיף קטן (ב) המוצע – גם לאחר מכן.

לעניין שלילתה של זכות הביטול של הצד השני לחוזה שאומץ בידי בית המשפט, סעיף קטן זה משלים את ההוראה שנקבעה בסעיף קטן (ב) המוצע, ולפיה, לצורך הבראת החברה, רשאי בית המשפט לאשר לבעל התפקיד לאמץ חוזה קיים אף אם הופר בידי החברה עד למועד האימוץ כאמור. סעיף זה משלים את ההוראה וקובע כי הצד השני לא יהיה רשאי לבטל את החוזה על אף הפרה כאמור.

בהתקשרות בין החברה לקבלן לבניית מחסן, שלפיה חובת החברה לשלם בגין החומרים חלה בטרם הוגשה בקשת ההבראה ואילו חובת התשלום בגין הבנייה חלה לאחר מכן. אם ייקבע כי חוב החברה בגין חומרים הוא חוב עבר ורק התשלום בעד הבנייה הוא הוצאות הבראה, אימוץ החוזה ירע את מצבו של הקבלן לעומת מצבו בלא האימוץ. זאת מאחר שלולא האימוץ יכול הקבלן להתקשר עם גורם אחר שהיה משלם לו מחיר מלא הן בעד החומרים והן בעד הבנייה. הפרדה כאמור אף תאפשר לחברה לקבל את המחסן לאחר הקפאת ההליכים בלי לשלם בעד החומרים שמהם הוא נבנה. הפרדה שרירותית כאמור בין החיובים תוביל לכך שהחברה תוכל לנצל לרעה את זכותה לבחור את מועד הגשת בקשת ההבראה. לאור האמור לעיל, באותם מקרים רשאי בית המשפט להורות כי חיוב, שבוצע לפני הגשת בקשת הבראה, ושהפרדתו מהחיוב שבוצע לאחריה אינו סביר בנסיבות העניין ואינו צודק, יהיה במעמד של הוצאות הבראה. מוצע כי בית המשפט יהיה רשאי להורות כאמור רק אם הצד השני שיתף פעולה עם בעל התפקיד וקיים את חלקו בחוזה בתקופת הקפאת ההליכים.

לסעיף קטן (יב) המוצע

מוצע לקבוע כי חוזה קיים ימשיך לעמוד בתוקפו עם מתן צו הקפאת ההליכים וכי לצד השני לא תהיה זכות לבטלו בעילת חדלות פירעון. חוזים רבים כוללים הוראות שלפיהן החוזה מתבטל או ניתן לביטול אם החברה נכנסת להליכי הבראה או אם היא נקלעת למצב כלכלי קשה,

(יג) (1) על אף הוראות חוק המחאת חיובים, התשכ"ט-1969⁵, רשאי בית המשפט לאשר המחאת זכויות וחבויות החברה בהקפאת הליכים לפי חוזה קיים שאומץ לפי סעיף זה, לנמחה שיאשר, גם אם נקבעה בחוזה הקיים הוראה המונעת המחאה כאמור, ולעניין המחאת חבות – גם בלא הסכמת הצד השני לחוזה, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:

(א) המחאה חיונית להבראת החברה;

(ב) אין בהמחאה כדי לפגוע בצד השני לחוזה.

(2) בית המשפט רשאי לקבוע תנאים להמחאה לפי סעיף קטן זה, לרבות דרכים להבטחת קיום החיובים שהומחו, בידי הנמחה, ובכלל זה מתן ערובה.

אשראי חדש 350.ח.א) בית המשפט רשאי לאשר לבעל תפקיד להתקשר בחוזה לקבלת אשראי הדרוש לשם מימון המשך פעילותה של החברה בהקפאת הליכים, או לקבוע מסגרת אשראי שבעל התפקיד יהיה רשאי ליטול לשם מימון המשך הפעילות כאמור, והכל למטרות ובתנאים שיקבע בית המשפט (בסעיף זה – אשראי חדש).

(ב) דין הסכומים הנדרשים לפירעון אשראי חדש שניתן באישור בית המשפט לפי הוראות סעיף קטן (א), כדין הוצאות הבראה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי להמחות חוזה קיים לנמחה שיאשר, לרבות המחאת חבות הכלולה בו, וזאת בלא הסכמת הנושה ואף אם נקבע בחוזה אחרת, ובלבד שהמחאה חיונית להבראת החברה ואין בה כדי לפגוע בצד השני לחוזה. יש להבהיר כי האפשרות להמחות חוזה קיים חשובה מאוד בהבראה, שכן לעתים מחייבת ההבראה את מכירת החברה או חלק ממנה כעסק חי. במקרה כאמור יש צורך להעביר את פעילות החברה, לרבות את החוזים שבהם היא קשורה, לרוכש. מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי לקבוע דרכים להבטחת קיום החיובים שהומחו בידי הנמחה, לרבות בדרך של מתן ערובה.

לסעיף 350 המוצע

כדי להמשיך את ההפעלה של החברה בתקופת הקפאת ההליכים יש צורך ברוב המקרים במימון חדש. מוצע לעגן בחוק את סמכותו של בעל התפקיד לקבל אשראי חדש למטרה זו באישור בית המשפט. יובהר כי אישור בית המשפט כאמור יכול להינתן להלוואה מסוימת או למסגרת אשראי, לרבות אשראי ספקים. כדי לעודד מתן אשראי לחברה בהליכי הבראה מוצע לקבוע כי מעמדו של אשראי זה יהיה של כשל הוצאות הבראה.

לעניין שלילת זכות הביטול של הצד השני לחוזה גם אם החוזה לא אומץ בידי בית המשפט, עד למועד החלטת בית המשפט בבקשת האישור או עד למועד שבו רואים את החוזה כאילו אומץ לפי סעיף קטן (ו) המוצע – הוראה זו נועדה לתת לבעל התפקיד תקופת התארגנות ולמנוע מצב שהפרה בתקופה קצרה זו, הנובעת מכך שבעל התפקיד טרם הספיק להכיר את כל התחייבויות החברה, תמנע ממנו לאמץ חוים הדרושים להבראת החברה. גם הוראה זו, בדומה לסעיף קטן (יא) המוצע, מבהירה את החשיבות בבקשתו של הצד השני לחוזה מבעל התפקיד להגיש בקשת אישור לבית המשפט, אם זו לא הוגשה על ידו בתקופה הראשונה. כאמור, לפי הוראות סעיף קטן (ו) המוצע, רק אם בעל התפקיד לא יגיש בקשת אישור על אף בקשת הצד השני לחוזה, יראו את החוזה כאילו אומץ. מכאן שרק ממועד זה יהיה רשאי הצד השני לחוזה לבטל את החוזה עקב הפרתו בידי החברה.

לסעיף קטן (יג) המוצע

מוצע לקבוע הוראות לעניין המחאת חוזה קיים. לפי חוק המחאת חיובים, התשכ"ט-1969, לא ניתן להמחות חבות בלא הסכמת הנושה, ולא ניתן להמחות זכות אם החוזה בין הצדדים קבע זאת. על אף האמור באותו חוק

⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 250.

(ג) נוכח בית המשפט, כי לא ניתן לקבל אשראי חדש בסכום הנדרש בנסיבות העניין, שעל פירעונו יחולו הוראות סעיף קטן (ב), וכי קבלת האשראי חיונית להבראת החברה, רשאי הוא להתיר לבעל תפקיד ליטול אשראי חדש בסכום שיקבע, שפירעונו יובטח באחד מאלה:

(1) בשעבוד על נכס מנכסי החברה שאינו נכס משועבד;

(2) בשעבוד על נכס מנכסי החברה שהוא נכס משועבד, לרבות בשעבוד העדיף על השעבוד הקיים, ובלבד שאם אין בנכס המשועבד, לאחר השעבוד לפי סעיף זה, כדי להבטיח הגנה הולמת לנושה המובטח, נקבעו דרכים אחרות להבטחת הגנה כאמור.

(ד) הודעה על בקשת בעל תפקיד לקבלת אשראי חדש תימסר לנושי החברה שהם נושים מובטחים או נושים בדין קדימה.

350ט. (א) על אף הוראות סעיף 350ט, פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה יחייבו את החברה ואת כל הנושים או בעלי המניות או הסוג שבהם, ואם היא בפירוק – את המפרק וכל משתתף, גם אם לא התקבלה הסכמה כאמור באותו סעיף בכל אסיפות הסוג, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:

אישור פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה ותוקפם

ד ב ר י ה ס ב ר

גדול יותר למיעוט. לפיכך מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי לכפות את ההסדר או הפשרה על אסיפות סוג שהתנגדו להם, ובלבד שיתקיימו התנאים הקבועים בסעיף המוצע, כפי שיפורט בהמשך, אשר נועדו להבטיח, במידת האפשר, שסוג שכפו עליו את ההסדר או הפשרה, לא נפגע מאישורם.

יובהר כי התיקון אינו משנה את הדין החל היום לעניין דרישת ההסכמה של כל אסיפות הסוג, אלא שהוא מוסיף לבית המשפט סמכות לאשר את ההסדר או הפשרה, בהעדר הסכמה כאמור, בתנאים הקבועים בו. לעניין זה יש לציין כי הפסיקה הכירה באפשרות למתן את כוחו של המיעוט במסגרת הדין הקיים בשני אמצעים: האחד, מניעת ריבוי סוגים של נושים, והאחר, החלת עקרון תום הלב (ר' ע"א 3225/99 ע"א 3254/99 שיכון עובדים בע"מ נ' טש"ת חברה קבלנית לבנין בע"מ, פ"ד נג(5) 97).

עוד יובהר כי החשיבות של הסעיף המוצע אינה באפשרות שניתנת לבית המשפט לכפות בפועל פשרה או הסדר על סוג מתנגד, אלא שנטילת כוח הסיכול מידיה של כל קבוצה באמצעות סמכות הכפייה, כמוצע בסעיף, מתמרצת את הצדדים לנהל משא ומתן ולאשר הצעות פשרה או הסדר גם בלי שבפועל יידרש בית המשפט לעשות שימוש בסמכות זו. זאת מאחר שכל צד יחשוש שאם לא ינהל משא ומתן ויסיים למתווה כלשהו של הסדר או פשרה, יוכל בית המשפט לכפות עליו הסדר או פשרה שתנאיהם טובים פחות לאותו נושה מאלה שאליהם היה מגיע באמצעות משא ומתן כאמור.

בשל חשיבותו של האשראי החדש להבראת החברה, מוצע לקבוע כי במקרים מיוחדים שיירשמו, ואם נוכח בית המשפט שלא ניתן לקבל אשראי כאמור במעמד של הוצאות הבראה, יהיה רשאי בית המשפט לקבוע, כי מעמדו של האשראי החדש יובטח בשעבוד על נכסי החברה. ואולם שעבוד על נכס המשועבד לנושה מובטח יינתן רק אם יש בנכס, לאחר השעבוד הנוסף, כדי להבטיח הגנה הולמת לנושה המובטח או שנקבעו דרכים אחרות להבטחת הגנה כאמור.

לסעיף 350ט המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

בהתאם לדין הקיים בסעיף 350ט(חוק), הסדר או פשרה יחייבו את החברה, נושה או בעלי מניותיה, רק אם אושרו, בכל אחת מאסיפות הסוג שכוונסו לפי סעיף 350ט(א), ברוב מספרם של המשתתפים בהצבעה, למעט הנמנעים, שבידם יחד שלושה רבעים של הערך המיוצג בהצבעה, ואם בית המשפט אישר את ההצעה.

החיוב בקבלת רוב כאמור בכל אחת מאסיפות הסוג מקנה כוח רב לכל סוג של נושים ומאפשר לסוג אחד "לסחוט" את שאר הסוגים כתנאי לקבלת אישורו להסדר או לפשרה. דבר זה נכון במיוחד לאור הדרישה לכנס אסיפות בהתאם לאינטרסים השונים. ככל שנבקש להרחיב את הגדרת האינטרסים, יוגדל מספר האסיפות ויקטן מספר המשתתפים בכל אסיפה. בדרך זו יוקנה כוח

(1) שלושה רבעים מסך כל הערך המיוצג בהצבעות בכל אסיפות הסוג יחד, הסכימו להצעה;

(2) בית המשפט אישר את הפשרה או ההסדר כאמור בסעיף 350(ט) לאחר ששוכנע כי הפשרה או ההסדר הוגנים וצודקים ביחס לכל סוג שלא הסכים להם ובכלל זה כי מתקיים המפורט להלן:

(א) אם לא יאושרו הפשרה או ההסדר תפורק החברה והתשלום שהוצע לסוג שלא אישר אותם אינו נמוך מהסכום שאותו סוג היה מקבל בפירוק החברה;

(ב) לגבי אסיפת סוג של נושים מובטחים שלא אישרה את הפשרה או ההסדר – נקבע לגבי כל אחד מהנושים כאמור, אחד מאלה:

(1) לנושה ישולם באופן מידי סכום שערכו שווה לסכום החוב המובטח בנכס המשועבד במועד אישור הפשרה או ההסדר בידי בית המשפט, בניכוי ההוצאות שהוצאו בשמירת הנכס או במימושו (בסעיף קטן זה – ערך החוב המובטח);

(2) לנושה ישולמו תשלומים דחויים בסכום ערך החוב המובטח, ונקבעו דרכים להבטחת פירעון התשלומים האמורים;

ד ב ר י ה ס ב ר

שהיה מקבל אותו סוג בפירוק החברה. תנאי זה מבטיח שסוג שהתנגד לפשרה או להסדר לא נפגע מאישורם. אם לולא אישור הפשרה או ההסדר לא יהיה מנוס מפירוק החברה, ואם הערך המוצע לאותו סוג שהתנגד לפשרה או להסדר אינו נופל מהערך שהיה מקבל סוג זה בפירוק, או לא נגרמת לאותו סוג כל פגיעה מכפיית הפשרה או ההסדר.

ב. לגבי אסיפת סוג של נושים מובטחים שלא אישרה את הפשרה או את ההסדר, הפשרה או ההסדר קובעים אחד מאלה: משולם לכל נושה כאמור מלוא החוב המובטח באופן מידי; החוב המובטח משולם לכל נושה כאמור בתשלומים עתידיים ונקבעו דרכים להבטחת התשלום כאמור; או שנושה כאמור מקבל נכס שערכו שקול לערך החוב המובטח, לרבות הנכס המשועבד עצמו, כך שהוא יכול לפרוע את החוב המובטח באמצעות מימוש הנכס. בכל המקרים האמורים, לא נגרמת פגיעה לנושים המובטחים כתוצאה מאישור הפשרה או ההסדר, ומכאן שאין מניעה לכפות עליהם את ההצעה.

מוצע לקבוע, כי כפייה כאמור תתאפשר רק בהתקיים התנאים האלה:

1. רוב מוחלט של סך כל הערך המיוצג בכל האסיפות יחדיו הסכים לפשרה או להסדר. כאמור, מטרת הכפייה היא למנוע מהמיעוט "לסחוט" את הרוב, כאשר הבראת החברה עדיפה על פני פירוקה. מכאן שיש מקום לכפות את ההצעה רק אם אכן רוב הערך של סך כל המשתתפים בהצבעות תומך בה.

2. בית המשפט אישר את ההסדר, כאמור בסעיף 350(ט), רק לאחר ששוכנע כי התקיימו התנאים שיפורטו להלן, אשר נועדו להבטיח, במידת האפשר, כי מי שכפו עליו את ההסדר או את הפשרה לא נפגע מאישורם. יש להבהיר כי מדובר בתנאים הכרחיים בלבד, וכי לבית המשפט יש סמכות לקבוע, כי על אף התקיימותם של תנאים אלה אין מקום לכפות את ההצעה על סוג שהתנגד לו, או שאין מקום לאשר את ההצעה אף אם כל אסיפות הסוג הסכימו לה. להלן התנאים המוצעים:

א. אם לא תאושר ההצעה תפורק החברה, והתשלום שהוצע לסוג שהתנגד להצעה אינו נופל בערכו מזה

(3) הנושה יקבל נכס שערכו שווה לערך

החוב המובטח.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכות בית המשפט שלא לאשר פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה, גם אם מתקיים בהם האמור באותו סעיף קטן, מטעמים אחרים, ורשאי בית המשפט להביא במסגרת שיקוליו, בין השאר, עניינים שאינם נוגעים לנושי החברה, ובכלל זה עניינים הנוגעים לעובדי החברה או לציבור.

(ג) בית המשפט לא יאשר פשרה או הסדר שמטרתם הבראת החברה אם הוכח להנחת דעתו כי תשלום שהוצע לנושה שלא אישר את ההסדר או הפשרה נופל בערכו מהסכום שאותו נושה היה מקבל בפירוק החברה, וזאת גם אם אסיפת הסוג שעמה נמנה הנושה אישרה את הפשרה או ההסדר האמורים.

1350. (א) בית המשפט רשאי להורות על הפסקת הליכי הבראה אם לא אישר הצעת פשרה או הסדר לפי הוראות פרק זה, או אם שוכנע כי מתקיים אחד מאלה:

הפסקת הליכי הבראה

(1) אין סיכוי סביר להבראת החברה לפי סימן זה;

(2) אי-אפשר לגבש פשרה או הסדר שיש סיכוי סביר שיאושרו בידי בית המשפט לפי פרק זה.

(ב) הורה בית המשפט על הפסקת הליכי הבראה לפי סעיף קטן (א), יקבע את מועד הפסקת ההליכים ורשאי הוא לקבוע מועד נדחה, בין השאר, כדי לאפשר הגשת בקשה לפירוקה של החברה, לפי הוראות פקודת החברות.

ד ב ר י ה ס ב ר

עולה על התשלום שאותו הוא מקבל במסגרת הפשרה או ההסדר, הרי שהנחה זו אינה מתקיימת, ולא יהיה זה צורך לכפות על אותו נושה את ההסדר או את הפשרה.

לסעיף 1350 המוצע

מוצע להקנות לבית המשפט סמכות להורות על הפסקת ההליכים לפי סימן ב' המוצע אם לא אישר הצעת פשרה או הסדר או אם שוכנע כי אין אפשרות להבריאת החברה. עוד מוצע להסמיך את בית המשפט לקבוע, כי ההליכים כאמור ייפסקו במועד נדחה, וזאת בין השאר, כדי לאפשר הגשת בקשת פירוק בטרם יסתיים צו הקפאת ההליכים. הגשת בקשת פירוק בטרם יפסקו ההליכים לפי סימן ב' המוצע תאפשר יצירת רצף בין הליך ההבראה לבין הליך הפירוק.

כמו כן מוצע לקבוע, כדי שלא למנוע ביצוע עסקאות בידי בעל התפקיד במסגרת הפעלתה של החברה בתקופת הקפאת ההליכים, כי לא יהיה בסיוע הליכי ההבראה כדי לפגוע בתקופת של התקשרויות שביצע בעל התפקיד.

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) המוצעים

מוצע להבהיר כי כפי שצוין לעיל, בית המשפט רשאי שלא לאשר פשרה או הסדר גם אם הסכימו להם כל אסיפות הסוג, וכי הוא יכול להתחשב במסגרת שיקוליו גם באינטרסים שאינם נוגעים לנושים, כגון המשך העסקתם של עובדי החברה או טובת הציבור.

כמו כן מוצע לקבוע כי בית המשפט לא יאשר פשרה או הסדר, אם נוכח, כי התשלום שהוצע לנושה מסוים במסגרתם נמוך מהתשלום שאותו נושה היה מקבל בפירוק החברה, וזאת גם אם אסיפת הסוג שעמו נמנה אותו נושה אישרה את ההצעה ואף אם כל אסיפות הסוג אישרוה. יובהר כי ככלל, נושים יאשרו פשרה או הסדר רק אם הם מטיבים את מצבם ביחס למצבם בפירוק החברה, או לכל הפחות אם הם אינם מרעים את מצבם ביחס למצבם בפירוק. עוד יש לציין כי אישור פשרה או הסדר באסיפת סוג מסוימת, ברוב הקבוע בסעיף 1350ט), מצביע ככלל, על כך שהפשרה או ההסדר עדיפים לכלל הנמנים על אותה אסיפה על פני פירוקה. ואולם אם נושה מסוים, אשר התנגד לפשרה או להסדר, מוכיח כי התשלום שאותו יקבל בפירוק

(ג) החלטת בית המשפט על הפסקת הליכי הבראה לפי סעיף קטן (א) לא תפגע בתוקפם של חוזה או עסקה שבהם התקשר בעל תפקיד, או בהעברת נכס או בתשלום שביצע, ובכלל זה במעשה שעשה לשם כך.

350יא. ניתן צו לפירוק חברה לפי פקודת החברות בשל בקשת פירוק שהוגשה בטרם פקע צו הקפאת ההליכים שניתן לגביה –

מעבר מהליכי הבראה לפירוק

(1) יראו את בקשת הפירוק כאילו הוגשה ביום שבו הוגשה בקשת ההבראה, ואת צו הפירוק כאילו ניתן במועד מתן צו הקפאת ההליכים;

(2) הוצאות ההבראה לפי סימן זה ייחשבו להוצאות פירוק.

350יב. ההוראות לפי פקודת החברות החלות על פירוק חברה בידי בית המשפט, לרבות הוראות העונשין שבסעיפים 317 ו-373 עד 378, ולמעט הוראות סעיפים 292 עד 300(ד) ו-(ה), 304 סיפה לעניין מינוי הכונס הרשמי, 308, 313, 316, 361 עד 365 בכל הנוגע לנכס מכביד שהוא חוזה קיים כהגדרתו בסעיף 1350 לחוק זה, ו-371, יחולו על הליכי הבראה, ככל שהן נוגעות להליכים כאמור, בשינויים המחויבים ובכפוף למפורט להלן, והכל בשים לב למטרות הליכי הבראה וכל עוד לא נקבע הסדר אחר באותו עניין לפי פרק זה:

תחולת הוראות פקודת החברות

(1) ההוראות החלות לעניין בקשת פירוק לפי הפקודה יחולו על בקשת הבראה;

(2) יראו את מועד הגשת בקשת ההבראה כמועד תחילת הפירוק ואת מועד מתן צו הקפאת ההליכים כמועד מתן צו הפירוק;

(3) ההוראות החלות לעניין צו פירוק לפי הפקודה יחולו על צו הקפאת ההליכים;

ד ב ר י ה ס ב ר

המחויבים, ובכלל זה את ההוראות העונשיות, ובלבד שלא נקבעו הוראות מפורשות אחרות לפי החוק המוצע. נוכח מאפייניהם הדומים של הליך הבראה והליך הפירוק, אשר עוסקים ככלל בחברות חדלות פירעון, הוראות רבות מדיני פירוק חברות כבר הוחלו על ידי הפסיקה בהליכי הבראה. ההחלה של דיני הפירוק על הליכי הבראה נועדה גם להבטיח, במידת האפשר, שהבחירה בהליך הבראה ולא בהליך פירוק תבוצע על פי סיכויי הבראה של החברה והערך שהליך הבראה יכול להניב לנושיה, ולא כניסיון להתחמק מתחולת הוראות בפקודת החברות.

בין השאר מוצע לקבוע כי לעניין זה, מועד תחילת הפירוק ייחשב למועד שבו הוגשה הבקשה לפשרה או להסדר, ומועד מתן צו הפירוק יהיה מועד מתן צו הקפאת ההליכים.

לסעיף 350יא המוצע

מוצע לקבוע שאם ניתן צו לפירוק חברה בשל בקשת פירוק שהוגשה בטרם הסתיימו הליכי הבראה, לרבות צו הקפאת ההליכים, יראו את מועד תחילת הפירוק כמועד שבו הוגשה הבקשה לפשרה או להסדר, ואת מועד צו הפירוק כמועד שבו ניתן צו הקפאת ההליכים.

בנוסף, כדי לתמרץ מתן אשראי לחברות בהליכי הבראה והמשך התקשרות עם חברות כאמור, מוצע שלא לפגוע במעמדם של מי שהתקשרו עם חברה בהליכי הבראה במקרה של כישלון ההליכים, ולקבוע כי חוב שהיה במעמד של הוצאות הבראה ייחשב לחוב במעמד של הוצאות פירוק.

לסעיף 350יב המוצע

מוצע להחיל את מרבית ההוראות החלות בפירוקה של חברה בידי בית משפט, על הליכי הבראה, בשינויים

- (4) ההוראות החלות לעניין מפרק או מפרק זמני לפי הפקודה יחולו על בעל תפקיד או בעל תפקיד זמני, לפי העניין;
- (5) ההוראות החלות לעניין הוצאות פירוק יחולו על הוצאות הבראה;
- (6) ההוראות החלות לעניין חוב בר־תביעה בפירוק יחולו על חוב בר־תביעה בהליכי הבראה.

350. הגושה בקשה לפירוק חברה בעילה הקבועה בסעיף 257(4) לפקודת החברות, רשאי בית המשפט הדין בבקשת הפירוק, בשים לב לטובת החברה ולטובתם של נושי החברה, להורות על החלת הליכי הבראה על החברה, ויחולו לעניין זה הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים.

סמכות בית המשפט להורות על החלת הליכי הבראה על חברה שהוגשה לגביה בקשת פירוק

7. אחרי סעיף 350 לחוק העיקרי תבוא הכותרת:
"סימן ג': פשרה או הסדר שמטרתם שינוי מבנה או מיזוג"
8. בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, בסעיף 380 –
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "סעיף 233" יבוא "לפקודה זו והוראות פרק שלישי לחלק התשיעי בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (בסעיף זה – הפרק השלישי בחלק התשיעי לחוק);"
 (2) בסעיף קטן (ב), בכל מקום, במקום "סעיף 233" יבוא "הפרק השלישי בחלק התשיעי לחוק".
9. תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו.

הוספת כותרת סימן ג' בפרק שלישי לחלק התשיעי

תיקון פקודת החברות

תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

לפקודה האמורה, שהוראותיו הועברו לסעיף 350 לחוק. מוצע לעדכן את ההפניה ולהתאימה לתיקון המוצע כך שתפנה להוראות פרק שלישי לחלק תשיעי לחוק, כנוסחו המוצע.

סעיף 9 כדי לאפשר היערכות הציבור לחוק המוצע, בטרם החלתו, מוצע לקבוע, כי תחילתו תהיה 30 ימים מיום פרסומו.

לסעיף 350 המוצע

לעתים מוגשות בקשות לפירוק חברה חדלת פירעון אם הבראתה עדיפה לחברה ולנושיה. במקרים אלה מוצע להקנות לבית המשפט סמכות להורות על החלת הוראות סימן ב' המוצע, במקום להורות על מתן צו פירוק.

סעיף 8 סעיף 380 לפקודת החברות שעניינו "תחולת דיני הפירוק" מפנה לסעיף 233

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761; ס"ח התשס"ט, עמ' 177.

